

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: Félévre 6.— kor., negyedévre 3.— kor.
Vidéken: Félévre 9.— kor., negyedévre 4.50 kor.

Felelős szerkesztő:

Dr GÁL ZOLTÁN.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Dégőmező-tér 2. szám. — Telefon 412. szám.
Egyes szám ára 4 fillér.

A kormány fizet.

Debrecen, július 5.

Megindultak a kortesszolgálatok jutalmazása. A hivatalos lap minden száma közöl egy csomó rendjel-, címozstogatást, nemesítést és rangemelés.

Az ember elcsodálkozik, hogy a király milyen éber figyelemmel kíséri a legtávolabb falvakban lakó kis emberek élete folyását és mennyire tudja ezeknek az embereknek érdemeit.

Máskülönben meg se lehetne érteni, mint esik meg az, hogy az ember egymásra olvassa a hivatalos lapban, hogy X. vagy Y. (a név mellékes, miután a valódi név az X-nél is ismeretlenebb) ilyen vagy amolyan érdemekért kapott nemességet, udvari tanácsosságot stb. stb.

Az érdemeket a kis ismeretlenek rendszeren a közügyek terén szerzik és csodálatos módon az érdemszerzők rendszeren gazdag emberek, vagy tisztviselők. A szegény emberek, úgy látszik, nagy Magyarországon végig mind himpellérek és soha semmiféle érdemet nem

szereznek a közügyek körül. — Arra azonban fogadást lehetne ajánlani, hogy például a kitüntetett tisztviselők főleg azokból a kerületekből valók, melyekben petíciót adtak be a legutóbbi választás ellen és amelyekben a petíciók legerősebb alapja a hatóságok visszaélése a hivatalos hatalommal.

A másik fogadást arra lehet ajánlani, hogy a rangemelésben részesített gazdag ember — pénzével segített egy ellenzéki képviselőt kibuktatni.

Ilyenformán a közügyek terén legnagyobb érdem a népjog gyakorlásának meghamisítása és a kormány erkölestelen üzelemmel félrevezeti a királyt, mikor általános ismeretlenségben és teljes érdemhiányban leledző embereket ajánl kitüntetésre.

Nem beszélünk arról, hogy a kitüntetés mint olyan csak játék nagy gyermekek számára és hogy a semmi ember attól nem lesz különb, ha neve előtt vagy mögött holmi betűk, vagy gomblyukában holmi tarka szalagok, vagy csillagocskák fityegnek; de legalább azoknak, akik ilyen cifraságokat osztogatnak, azo-

kat komolyan is kellene venniök, mert különben lejáratják az egész hiuságvásárt és idestova azok fogják magukat kitüntetetteknek érezni, akiknek nem jut kitüntetés.

A királyi kitüntetés legyen az általános elismerés koronája és nem alja.

Ha a kormány a maga embe-reit díjazni akarja, tegye a maga hatáskörében és ne vigye bele a királyt akárcsak utólag a kortézia jutalmazásába. (M. E.)

A Justh-párt felirata. A függetlenségi és 48-as párt felirati javaslatának megszövegezésére kiküldött bizottság, melynek tagjai gróf Batthyány Tivadar, Holló Lajos és Földes Béla, még nem állapította meg a javaslat szövegét, csupán annyit határozott el, hogy a javaslatba nem fognak kiterjedni részletesen a trónbeszéd egyes pontjaira, de kiemelik az általános, egyenlő és titkos választói jog követelését, a gazdasági kérdésekben pedig a párt régi álláspontjához híven, az önálló vámterületet és önálló bankot fogják követelni, A javaslatot valószínűleg Holló Lajos szövegezi meg.

Nem rendezik az állami tisztviselők fizetését. Az állami tisztviselők, különösen pedig a kisebb javadalmazású állami

A vér városa.

Irta Ady Endre.

Májusban olyan szép szokott lenni Magyarvár, hogy az emberek megbolondulva néznek Erdély felé s általában keletre, honnan a nap is jönni szokott. Hársak illata s gesztenyék színe, minden, mintha a kigyózó, hosszú Sugárfolyó völgyén jönne ide, e furcsa, nagyon furcsa városba. E furcsa városba, amely igazán a Vérnek városa s ahol Szent László óta emberek és fajták nagyon össze-vissza ölelkeztek.

De Magyarvár mégis augusztusban a legszebb, éjszakánként, a fényes Hold segédelmével a táborhegy tetejéről nézve. Ilyenkor érti meg az ember, miért volt ez a város olyan becses és jó, hogy érette nem csupán Sztambul és Bécs vitázott. Itt majdnem királyi rangú és seregű, hatalmas basák vigyáztak és uralkodtak s a régi várfalakra a Hold emlékezőn bámul.

Fehér vizű folyó szeli át a várost a Táborhegy alatt s itt hamarabb emelték föl arcukat és szívüket a zsidók, mint akárhol széles Magyarországon. Jó urak voltak a török urak, szerették, avagy legalább is jó szívvvel túrták a vár köré esődült és ott lapult zsidóságot.

Ezért olyan ez a város. Magyarvár, — a Táborhegyről nézve, — szép, holdas augusztusi éjszakákon, mint egy régi kalifa

nyári álma. Egy-egy része nagyon új és fényes és fehér, de ódon szögletei is ragyognak a Hold alatt: össze-vissza gyönyörű város. Utcáit már régen büszke, ujfele, magas lámpák verdesik fényükkel s olyan szépek ezek az utcák a Táborhegyre fölragyogva.

Egy kis Amerika Magyarországra tolvaj s egy kis Magyarország Szmirna tájékára elgondolva: körülbelül ez ez a város. Levegője vérszagu, mert ez a Vér városa s ilyen volt mindóta, de most különösen vérszagu: bieskát rántott a bus, a magyar ur s visszaszur késével az urasodó és vitézedő zsidó.

Nagy megvívott tornák, véres tusák, készülő viadalmak, halálos dolgok fellegei fellegzenek a város fölött a tiszta augusztus-éji menybolton.

Tíz nap óta Romániából kikergetett nyomorult zsidókat visznek át a városon döcögő, zötyöggető, hosszú piszkos vonatok. Ezekből a világgá üzött, kellemetlen, szomorú emberektől a város, Magyarvár, zsidói huzódznak legjobban, mert ők most harcban állnak. Most vivják a döntő harcot a megszorult, dühös, nemes urakkal, akik még egy néhány év előtt is azt harsogták: „coki város, mikor a vármégye mulat.”

Szép, nagy idők voltak: egyik esztendőben egy párbajba szorított zsidó lőtt le egy vármegyei urat, a következőben egy zsidónak itták a kutyák a véréit. Diák évei, viharos suhanc-évei voltak ezek Magyarvárnak, sok

volt a cigány-banda s egy egyéjszaka majdnem fölvetette egekig a mámor a duhaj várost.

Azóta a szép, többnyire szép és daliás urí betyárok egyrésze beszorult a hivatal-szobák savanyu homályába, s többinek is a többje gyásszal portyázott az eladósodott birtokon, a város környékén.

Most hire járt, hogy a főispán esendő-röckel és rendőrökkel őriztett minden közeli állomást a szaladó zsidók megpihenő vágya ellen. A város zsidói pedig általában, akik közül sok volt már a gazdag, s a régi szabadságtól, avagy a vér becsempészés folytán bátor, nagyon örütek titokban. Még a váraljai koldus zsidóság is jobb néven vette, hogy nem engednek rájuk és gazdaság-álmaikra száz és száz uj, éhes, rongyos, idegen zsidót.

— Sokan vagyunk, — mondogatták a kényelmes, praktikus zsidók, akiknek már volt félteni valójuk — így is sokan vagyunk már. Igaz, hogy ide szívesen jöttek, szálltak mindig a zsidók, de egyszer már ki kell mondani, hogy elég, elég legyen már, elég!

Ravaszabbak és ékebben beszélők megint más okból helyeselték, hogy új zsidókat nem engednek beözönlöni Magyarvárba, tudományosan:

— Ez történelmi város, de voltaképpen most lesz várossá, most jön igazi legénysorba, vigyázni kell ebben a korban. Több zsidó több

Megnyílt Fehér J. Új butor nagy áruháza ahol meglepő olcsón és jól lehet vásárolni széles kiállítású butorokat.
DEBRECENBEN, Hunyadi-u. 17. sz. A nagyvasuti állomás közelében.

tisztviselők fizetésrendezésének effektuálását erre az évre helyezte kilátásba a most kormány. Batthyány Tivadar gróf, az Állami Tisztviselők Országos Egyesületének elnöke erről kérdést intézett Lukács László pénzügyminiszterhez, aki igen rövid elutasító választ adott. A kormánynak a tisztviselőkkel szemben való rideg álláspontja tehát teljesen azonos a szabadelvű kormányok mindenkorai álláspontjával, amelynek megváltoztatására alig van remény.

Tisza mandátumai. Tisza István grófot tudvalevőleg Aradon és Ugrán választották meg országgyűlési képviselőnek. Tisza a tegnapi napon levélben bejelentette az ugrai választási elnöknek, hogy mandátumáról lemond, s az aradi mandátumot tartja meg. A függetlenségi és 48-as párt hír szerint Visontai dr. vagy Farkasházy Zsigmond dr-t lépteti fel a felszabadult kerületben.

Dr Bakonyi Samu eltitkolt felszólalása.

Budapest, július 5.

A képviselőház pénzügyi bizottsága tegnap ülést tartott, amelyről a kormány felhivatalosa felületes tudósítást hozott. Azt hisszük, hogy inkább a felületességnek, semmit a tendenciának tudható be az, hogy a felhivatalos egyáltalában nem vett tudomást egy ellenzéki képviselőnek dr Bakonyi Samunak nagyhatalasu felszólalásáról.

Dr Bakonyi Samu felszólalásáról a „Politikai Híradó” nyomán vettünk tudomást. Hallgattak arról az összes fővárosi lapok, melyek a kormány felhivatalosa nyomán írtak a pénzügyi bizottság üléséről. Bakonyi ellenezte az indemnitás megszavazását a politikai bizalom teljes hiánya miatt s erősen bírálta a kormány eljárását, amelynek eljárása teljesen törvénytelen.

A magvas beszédet a „Politikai Híradó” a következőben ismerteti:

Bakonyi Samu: A politikai bizalom teljes hiánya miatt ellenzi a javaslat megszavazását, annál is inkább, mert az a parlament költségvetési jogát teljesen illuzóriussá teszi. A kormánynak törvényes kötelessége lett volna az indemnitással együtt a költségvetés előterjesztése. Példa nélkül álló eset, hogy beáll egy nagy politikai fordulat és a kormány egy egész évre kérjen költségvetési felhatalmazást, anélkül, hogy a maga politikáját, amelynek a költségvetésben kell testet öltetnie, feltárja az ország előtt. Elhangzik egy trónbeszéd, amely a nemzet újabb, nagy megterhelhetőségét helyezi kilátásba és a kormány felhatalmazást és felmentést kér a parlamenttől, mielőtt azt terveivel megismertetné. A javaslat indokolásául azt is felhozza a pénzügyminiszter, hogy a törvényhozás hosszasan szünetelt. Ez annál kevésbé szolgálhat a kormány mentességül, mert hiszen 5 hónap előtt, a mikor a kormány megalakult, működését az országgyűlés törvényellenes elnapolásával kezdte és a felosztatás után az új országgyűlés összehívására rendelt három hónapi időt is az utolsó napig kimerítette. — Az adótörvények elebeléptetése tekintetében a fennforgó technikai nehézségeknek az adómentes létminimumra és a külföldön elköltött jövedelmek fokozott megadóztatására való kiutatással el nem ismerheti és csak fajtálni lehet, hogy eme hosszas küzdelmek után végre törvénybe iktatott elvek megvalósítása ismét két évi halasztást szenved.

Dr Bakonyi felszólalásában súlyos igazságok vannak, melyeknek ellhallgatása — ha felületességből történt is — a kormánynak hasznos szolgálatot teljesített volna.

Debrecen juniusban

A közigazgatási bizottság ülése.

— Saját tudósítónktól. —

A közigazgatási bizottság kedden délután 4 órakor ülést tartott. Az ülésen Fejér Ferenc dr igen érdekes indítványt tett, Kérte a közigazgatási bizottságot, hogy keresse meg a városi tanácsot, hogy tegyen lépéseket, a vásárcsarnok felállítása dolgában. A közigazgatási bizottság ezt a szép javaslatot magáévá tette.

Az ülésről tudósítónk a következőkben számol be:

Kovács József polgármester elnöklete alatt jelen voltak: Vecsey Imre főjegyző, dr Magoss György főügyész, Bészler Károly árvaszéki elnök, Csóka Sámuel, Szabó Kálmán, Medgyaszay Miklós tanácsnokok, Somogyi Pál, dr Tüdös János, dr Fejér Ferenc, Reitz Janos főállatorvos, Sopronyi Károly pénzügyi tanácsos, Csánky Viktor tanfelügyelő, dr Bacso Dezső, dr Tüdös Kálmán tiszti főorvos, Gáthy Bálint kir. ügyész, Tóth István, Latinovics Mihály kir. főmérnök, Aczél Géza főmérnök, Sziágyi Imre, dr Hegedüs István, Zöld József jegyzők.

A polgármester jelentése.

Kovács József polgármester betérjeszti junius havi jelentését. A rendőrség orgazdaságért, lopásért, rablás kísérletéért, rendőri kihágásért 152, összesen 155 embert tartóztattak le. Eltoloncolva lett 16, keresztül toloncoltatott 28, kényszerutlevéllel kiutasítva lett 22, összesen 66 ember. Különböző iparágak önálló gyakorlására harmincan kaptak engedélyt nagy igazolványt. Munkakönyv 67 darab adatott ki. A cs. és kir. közös hadseregben a létszám 1344 ember 506 ló, a m. kir. honvédség létszáma 2345 ember 441 ló. A salétrom laktanyában elszállásolva volt a cs. és kir. gyalogezredtől 200 tartalékos, a nyulási barakokban 600 tartalékos a 61. számú cs. és kir. gyalogezredtől. Állami adó és kamat fejében 552150 korona 81 fillér folyt be a városi adóhivatalhoz. A községi bírósághoz 359 panasz érkezett. Utlevél 4 darab adatott ki. A csendőrkörületi ügyben Szabó László miniszteri tanácsos vezetése alatt egy küldöttség járt Debrecenben

lázat jelentene, több nyugtalanságot és kíváncsiságot: vigyázni kell az ifjuságra.

Csak egy-két rossz gyomru, keresztyén és zsidó filantróp, ügyvéd, orvos, ujságíró, ügynök s megemésztettek titokban olykor-olykor össze. S ujságontak sugdosva egymasnak, hogy megint belopózott ötven vagy száz a romániai menekülők vonatjairól s ez őket a tövő, gyarapodó erő erzésével lakatta jól.

Mert kellett ide az erő s Magyarvár maga is kéjesen, pajzánul, esalogatón kívánta, hogy forróbb legyen és sűrűbb a vér és a levegő itt. Még nagyon amazok voltak az urak, amazok, a pusztaiban is gőgös, cimes, lármás, birtokos vagy már birtoktalan, régibb urak. Mert úgy fordultak a dolgok is, hogy Magyarországot, a félig megfejert felországot kezdtek uralni szegényháznak berendezni.

— Ejnye, — dormögtek az elégedetlenek, — hát araválók vagyunk-e mi, hogy e tehetetlen, rugdalózó volt urakat istápoljuk? És éppen most, amikor vagyunk s még az ördögök is jók erősítő csapatnak, miért?

Rollai beszélt, aki ügyvéd volt, gazdag, kikeresztekedett, de aki megmaradt harcoss zsidónak, mivel nem neveztek ki tiszteletbeli vármegyei főügyésznek:

— Jó lesz nem elfelejteni, hogy nem régen, négy-öt év előtt, még keresztyén, halott, vértelen szüzet találak egy épülő ház téglái között. Persze a ház kétemeletes akart

lenni, milliomos zsidó építette, persze, hogy a zsidóknak kellett a keresztyén szűz vére az első kétemeletes házhoz.

A Rollai történetéhez rögtön kettenhárman tudtak új történetet adni a bizalmas kávéházi asztalnál, például Vas, a szerkesztő:

— Hát nem most két éve, hogy négy kopott dzsentrí kardig heccelt egymás ellen két örekedő, jámbor, pénzes zsidót? Persze, hogy inni nem tudtak s reggelig pezsgőztették őket a párbaj előtt, azután rohögtek, mikor azok egymást kétségbeesetten kaszaboltak. — És talán két éve sincs a dicső vadászatnak — beszélte Zuckermann, aki bankigazgató volt, de Nietzsche-t olvasta, — annak a híres vadászatnak. Ifju, hetyke szolgabírák és két zubbonyos huszártisztek rendeztek itt a városban hajóvadászatot, még hajtók is voltak. Nem rókákra és nem lóháton vadásztak, de gyalog, fűrge tollu ujságíró gyerekekre, akik kisse sietve hitték el, hogy Magyarvár már nem a régi uraké.

Am a sok beszédnek sok-sok ulja mégis csak az volt, hogy Magyarvár meg akarta csufolni a familiát, az egész Magyarországot. Ha idegenek látogatták meg Magyarvárat, mindig olyan csodálkozással voltak, mintha Mars-esillagon járnának.

— Jaj, — mondta egyszer egy vendég egyetemi professzor, — itt az asszonyok nagyon is hatalmasak, tehát ez a város pusztuló város.

Valóban a városnak lelkes, titkos, saját akarátán kívül nem a haza még csak nem is a Vér, de az Asszony volt az ura. S a zsidó lányok már gyakran lettek dzsentri-teleségek s a henegegő, kékvért mutató asszonyok és leányok modeljei lehetnek volna akarmelyik öszövétségbeti asszonynak vagy lányának. Harc közben is ölekezés folyt itt, egyik kar a derék körül s a másik kéz a nyakat szorongatva fojtogatón. Mégis nemcsak az ur, nemcsak a harctér, de az olykori fegyverszünet és békekötés is az asszony volt itt mindenha és asszonynak az ő hálósobaja.

Nagyszerű templomok épültek a városban, ami szintén azért volt talán így, mert az emberek gyakran szorultak az istenne. S valamennyi templom, a Taborhegyről, hoidas, augusztusi éjszakákon nézvést, török templomnak látszott Sok volt a pap is, mindenféle pap, de főképen pápista, ámbár a viharos, régi pogány idők Kálvin mellverő vallására vitték a köznépet. Görög és római hitűeknek püspökeik, cifra papjaik éltek és élnek itt, rettenes vagyon a kezükben.

A papok — még a zsidóknak is sok papjuk van — hagyományosan óvatosak, ők csak eszközei, halk eszközei a városnak. A város maga csinálja mindenkinek tudta és akarata nélkül a maga életét, egy nagy üst, melybe minden beledobódik, de nem egyszerre fő meg s a tűz ez üst alatt, talán a mult, talán a sok kontraszt, talán az asz-

Óvakodjunk a molyoktól!

Közhasznú intézmény VÉGH GYULA szűcsmester molykar ellen védő, biztosító és raktározó intézete
FŐ-UTCA 42. SZ., az udvarban.
Férfi- és női-, városi bundák, uti bundák, szőnyegek, galérok, karmantyuk MEGÓVÁST bevésett szigorú, szolid árak mellett eszközöl. Tisztelettel:

Vegh Gyula.

az elhelyezésre alkalmas terület megszemlélése végett.

Vásárcsarnokot!

Fejér Ferenc dr.: A polgármesteri jelentéshez kíván hozzászólni. Tudja mindenki, hogy türethetetlen már a piaci drágaság. Segíteni lehetne ezen, a már elviselhetetlen mizérián a vásárcsarnokkal. Mert bár a kofák bért fizetnének a csarnok használatáért, még is olcsóbb lenne a piac. Mert a vásárcsarnok felállítása van olyan fontos, mint a ménlovok vásárlása. Kéri, hogy írjon át a közigazgatási bizottság a városi tanácshoz, hogy tegyen lépéseket a vásárcsarnok felépítése dolgában. Intézkedjen továbbá a városi tanács a közigazgatási bizottság megkeresése folytán, hogy a kofák kilenc óráig csak a nagyközönséget szolgálja ki s a rendőrség szigorúan ellenőrizze ezt.

A közigazgatási bizottság az indítvány folytán elhatározta, hogy megkeresi a városi tanácsot, tegyen lépéseket a vásárcsarnok felállítása ügyében s a piaci drágaság megszüntetése iránt.

Közoktatás.

Csánky Viktor kir. tanfelügyelő betejeszti június havi jelentését. Az összes debreceni elemi és polgári iskolákban évről vizsgálva az iskolai év befejezett. A tanyai iskolák a nagy szünetben kijavítatnak. Az országos tanítói árvaházban 83 fiu, 83 leány tehát 166 árva volt gondozásban. Egészségi állapotuk kielégítő volt. A vallás és közoktatásügyi miniszter az árvaház 1910. évi dologi kiadásaira 78520 koronát utalt ki.

Adózás.

Sopronyi Károly h. pénzügyvizsgáló jelenti, hogy egyenes adóban 57,495 korona 61 fillér, hadmentességi díjban 279 korona 33 fillér, bélyegjövődékben 181,898 korona 80 fillér, jogilletékben 29,649 korona 34 fillér, díjjövődékben 1435 korona 01 fillér, dohányjövődékben a vármegye fogyasztását is beleértve 203,149 korona 94 fillér, határvámjövődékben az egész vámkörzetterületén 187,527 korona, fogyasztási és italadóban 25,964 kor. 22 fillér, összesen 687,399 korona 25 fillér folyt be adóban. Fizetési halasztást 12 esetben engedélyeztek.

A közegészségügy.

Dr. Tüdős Kálmán városi főorvos betejeszti a június havi jelentését. A közegészségügyi viszony május hónappal egyező

szony miatt, de az bizonyos, hogy a tűz ég.

A tűz ég, mint a pokolban. Augusztus van, csillagok hullnak s borzasztó, fájó a forróság éjszakánként is. Egy kávéházban, már hajnalodik, huszárok mulatnak, mágns fiekók és magukat még tartó vidéki urak. A társaság szemefénye, oka, összefogója egy királyi herceg, huszártiszt, a császárnak is rokona.

Ezen a napon is legalább kétszáz zsidó, Romániából szaladó, lopta be magát Magyarvárhoz s a város idegesen, hisztériásan nyugtalankodott.

A kávé zsidó volt, szerény, okos, fiatal, dolgos ember, aki örült, hogy a kávéházban nagyurak mulatnak. Egyszer csak a pezsgőző herceg részegen hibát lelt s ordítva hívja a gazdát, mialatt a cigányok ostobán és lármásan muzsikálnak egy ostoba és lármás bécsi indulót.

Büdös zsidó — ordította a herceg, — így csak zsidókat szabad kiszolgálni és nem urakat, бүдös zsidó.

Büdös fenséges ur, — mondta vissza dühös tisztelettel a kávé s olyan örült volt a mulató társaság meglepődése, hogy nyugodtan megugorhatott.

Majd a pincér számoljon velük, — gondolta — s ment be a városba, melynek utcái fényesek voltak és világítottak még. Magyarvár kék mosollyal köszöntötte a reggelt s valami különös örömet sugárzott a különös város e percében. Szegény, kóbor, lappangó, félólah zsidók kopogtattak szállásért itt és ott és egy zsidó kávé ma éjjel vissza mert бүдösözni egy királyi herceget.

volt. Ragályos betegségek közül szörványosan fordult elő kanyaró 49, vörheny 7, ronsoló toroklő 2, hasinagymáz 7, fültömirigylob 4, bárányhim 1, számarhurut 13, trachoma 2 esetben. Meghalt egy kanyarós és egy hagymázos gyerek. Más betegségekben, különösen az emésztő szervek hurutos bántalmaiban 49-en haltak meg. Öngyilkosság, rendkívüli haláleset boncolás nem történt. A piac vizsgálat pontosan és naponta foganatosítva lett, hamisított, vagy romlott élelmiszer nagyon kevés volt. Köztisztaság az utcákon és tereken kielégítő. A város esatornázási munkálatai megkezdődtek. Született 132 fiu, 106 nő, meghalt 125 fiu, 99 nő. Összesen született 238, meghalt 236, szaporodás 2. Házasságra lépett 44 pár. A kórházba felvétetett 252 férfi, 165 nő. Összesen 417. Meghalt 14 férfi, 9 nő, összesen 23.

Állategészségügy.

Reitz János törvényhatósági állatorvos június havi jelentése szerint ragadós állati megbetegedések felléptek a VIII. állategészségügyi körzetben a sertésvész, a VII. körzetben a lépfene, az I. körzetben sercegő üszök. Megszűnt a sertésvész a IX. körzetben, lépfene a VII. körzetben. Debrecen állategészségügyi viszonyai eléggé kedvező volt. A földmivelésügyi miniszter engedélyezte a kivételes sertés vásárt a VIII. állategészségügyi körzetben fellépett sertésvész alkalmasból.

A második sinpár.

Az előadó felolvassa a javaslatot, mely szerint a közigazgatási bizottság határozza el, hogy feliratot intéz a kereskedelmi miniszterhez a második sinpárnak Debrecen—Szajol közti kiépítése dolgában, mert a folyton emelkedő forgalom miatt a kettős sinpárra szükség van.

Bacsó Dezső dr. úgy tudja, hogy Szajol—Püspökladány közt a második sinpár kérdése már befejezett dolog. Ne is kérjék, Püspökladány és Debrecen közt létesítsenek kettős sinpárt.

Fejér Ferenc dr.: Debrecen és Miskolc közt kell gyorsvonati közlekedést kérni, hogy és a magyarországi és erdélyi forgalom Debrecenét át bonyolítassák le.

A feliratot a közigazgatási bizottság elfogadta.

Az ülésnek hat órákor vége volt.

Kossuth szobrára

kiutaltak

15,000 koronát.

A Kossuth-szobor bizottság ma délelőtt 11 órákor ülést tartott. Az ülésen Kovács József polgármester elnöklete alatt jelen voltak: dr. Tüdős János, dr. Fejér Ferenc, dr. Kardos Albert, Vecsey Imre főjegyző, dr. Toth Emil, dr. Vargha Elemér, Medgyasszay Miklós, Jeney Szabó Miklós, K. Tóth Mihály.

Előadó Könyves Tóth Kálmán javaslatára kiutalt a bizottság Istóknak 3000 koronát, Rónának 2000 koronát, Kallósnak 1000 koronát, a többi pályázó művészeknek 300—300 koronát. Margó és Pongrácznak pedig 15,000 korona előleget.

Ezután az előadó ismertette a szerződés tervezetét, amelyet a tiszti főügyész kötött a vállalkozó művészekkel.

Tóth István a harasztói mészkből, amelyből a talapzat készül, mintát kíván a művésztől, hogy azt megvizsgálják.

Tüdős János dr.: Tóth István javaslata mellett foglal állást.

Kardos Albert: oly messzeható kikötések vannak a szerződésben, hogy felesleges más biztosítékot is még felvenni.

Hosszabb vitára adott okot a művészek garanciájának dolga. Egyesek 2—3, sőt 10 évet akartak kikötni jóállásul. Végül hosszas vita után abban állapodott meg a bizottság, hogy egy évi garanciát köt ki a művészekkel szemben, vagyis a szerződés erre vonatkozó pontját jóváhagyták. Ez is szokatlan kikötés.

Szó volt arról, hogy ha a művészek a két évi határidőn belül elkészítik a szobrot, a város átvegye-e?

A bizottság úgy határozott, hogy ha a szobor előreláthatólag két éven belül készül el, úgy a művészek kötelesek ezt bejelenteni a tanácsnak, félévvel a határidő lejártá előtt.

Ezzel az ülés véget ért.

Teljesen modern hat szobás

uri lakás

november hó elsejétől kiadó.

Értekezhetni Török Bálint-

utca 18. szám alatt

Halálos automobil szerencsétlenség.

Janek Gézát gondatlanságból okozott emberöléssel vádolják.

*

Tegnap egész Budapest a vasárnapi rettenetes automobil-szerencsétlenség hatása alatt állott. Az utcákon minden egyes autóbilt megbámultak, mint valami gyilkos szerszámot, a rendőrök figyelmesen szemmel tartották, vajjon betartják-e az előirt gyorsaságot és maguk a sofőrök is fél olyan gyorsan hajtottak, mint rendesen.

A szegény Hirsch roncsolt teteme ott fekszik a ravatalon, fölötte két gyászba borult öreg ember zokog, akiknek ő volt gyámlitójuk. Ahol csak ismerték, szerették és becsülték a munkás, jó modoru fiatal embert és a katasztrófa hírére Bécsből, Német- és Franciországból táviratilag fejezték ki részvétüket mindazok, akik összeköttetésben voltak a Hirsch és Csermely-céggel.

Kártérítés.

Hirsch Adolf keresete nagy részét szülei és még iskolába járó öccse eltartására fordította és így a katasztrófa család anyagi körülményeire is nagy kihatással van. Ezért megbízták dr. Vázsonyi Jenő ügyvédet, hogy indítson keresetet kártérítés iránt. Lehet, hogy Janek ki fog egyezni a családdal és akkor nem kerüli bíróság elé az ügynek ez a része.

Janek állapota.

Janek Géza jobban van. Sérüléseiről a legkülönbözőbb verziók voltak elterjedve. Kezelő orvosa előadása szerint semmi törés, vagy ficamodás nem érte, bal karján van csak erősebb zuzódás, oszklóján a nyílt sebet bevarrták és két-három hét múlva teljesen felgyógyul.

Boda Dezső főkapitány a katasztrófára vonatkozólag a következőket mondotta:

— Ebben az esetben büncselekményről van szó. A rendőrség megindította a nyomozást és a tényállás felderítése után gondatlanságból elkövetett emberölés bűnéért megtörténik a feljelentés. Janek azzal védekezik, hogy a balesetet az okozta, hogy igen nagy volt a por és így a gyors menetben nem vette észre a szekeret. Hát ez bizony igen gyenge védekezés.

A temetés.

Hirsch holttestét ma délután szállítják át az újpesti halottasházból a rákoskeresztúri temető halottasházába, ahonnan holnap délután négy órákor temetik el.

A debreceni egyetem.

Az intéző-bizottság egyik előkelő tagjának a harmadik egyetem dolgában tett nyilatkozata munkatársunk előtt.

A harmadik egyetem kérdésében munkatársunknak alkalma volt tegnap beszélni az intéző bizottság egyik előkelő tagjával.

— A harmadik egyetem, szóltam mire az energikus, erős akaratú magyar ember halkán lassan beszélni kezdett.

— A nemzet kulturális érdeke, igazság, jog és méltányosság mind Debrecen mellett szólnak; itt kell felépülni a harmadik egyetemnek. Míg Szeged, Pozsony, Temesvár, Kassa sorra újból megajánlják hozzájárulásukat az egyetemhez, míg memorandumokat gyártanak s száz tagu küldöttséget menesztenek a miniszteriumba, addig a mi intéző bizottságunk, hogy úgy mondjam, — alszik.

Bár kétségtelen az, hogy Pozsony egyetemet kap, mert a volt koalíciós miniszterek: *Apponyi, Zichy* Aladár, akik befolyásukat megtartották a kormány alatt is, azután *Zichy* János kultuszminiszter, aki *Ferenc Ferdinánd* trónörökös befolyása alatt áll, Pozsonynak ígérték oda az egyetemet, szükségszerűen folyik ebből, hogy Debrecen is, ez a tiszta magyar város, amely oly nagy anyagi áldozatot hoz az egyetemért, meg is kapja azt. Hiszen Debrecen ajánlott fel az egyetemért a legtöbbet tizennégy millió koronát, míg a vele leginkább vetélkedő Szeged csak nyolc millió koronát ajánlt fel a főiskolára.

Ha azt keressük, hogy a harmadik egyetem hol legyen? erre a kérdésre csak úgy felelhetünk meg lelkiismeretesen, ha vizsgáljuk, melyik városban találtuk meg azokat a kritériumokat, melyek a magyar tudományosság terjesztését és fejlődését biztosíthatják.

És erre minden garancia megvan Debrecenben. Az új főiskola magyar fog maradni s mint ilyen, óriási missziót fog teljesíteni.

Mikor a harmadik egyetemről beszélünk, egy valóban közérdekű nemzeti ügyről van szó, melynek állandó halogatásának emelkedése újabb sorozatára terjeszti ki a demoralizációt, a felületességet és a könnyelműséget. Hiszen közismert dolog, hogy a budapesti egyetemen a mai állapot tarthatatlan s elég csak rá mutatni a leghivatottabb jogtanárok véleményére, hogy a jogi szakoktatásunk gyökeres reformokra szorul.

Sietniünk kell a harmadik egyetemnek Debrecenben való felállításával annál is inkább, mert a közel jövőben történhetnek olyan dolgok, amelyekkel Debrecen az egyetemet csakugyan elvesztené. Mert ha *Ferenc Ferdinánd* — aki nem szeret

egy kissé sem bennünket — trónra jut, biztos dolog, hogy az ő kedves pártfogoltja: Pozsony városa kapja a főiskolát.

Pozsony mellett azzal érvelnek, hogy magyarosodna. Nagy tévedés ez! Az a pár száz, vagy legjobb esetben ezer magyar diák nem magyarosítja meg Pozsonyt.

Amit nem tehettek az ott megtartott diéták, nem teheti meg a diákság sem, sőt elveszne az a fiataltság a magyarság szempontjából és lassanként átalakulna a környezetéhez...

Bizarrnak elég bizarr, amit ez a nyilatkozat mond. Azok az emberek, akik távolról nézik az ily nagy horderejű kérdéseket elintézését, lemosolyogják s kételkedően fogadják talán ezt az érdekes közlést. Mi nem tesszük ezt két okból.

Először: mert forrásunk hitelében s tájékozottságában kételkednünk nem lehet.

Másodszor: — hát másodszor — talán nem is olyan bizarr ez a hír, mint amilyennek első hallásra tetszik...

Hol vagy Lipscher?

Mi van a pilótákkal?

Jönnek, nem jönnek?

Bizony úgy látszik, hogy már nem jönnek. Mert ma július hatodik napját irtuk a lapra, a verseny pedig kilencedikén lenne. Lipscher Lipót három nappal ezelőtt táviratot küldött lapunknak Párisból s mint megírtuk, jelentette, hogy három nap múlva Debrecenben lesz a pilótákkal és a repülőgépekkel. Párisban alkudozik talán a beígért pilótákkal? Vagy kisiklott az expressz-vonat? Nem lehet, mert mi nem tudunk erről semmit.

Míg ő késlekedik, az a veszély fenyegeti a nazyszabású meetingot, hogy nála frisebb, fürgőbb aviatikusok hódítják meg maguknak a repülőtérenek előléptetett mezőt, ahol eddig csak békés szarvasmarhák legeltek.

Vagy nem is lesz Debrecenben repülőverseny s a Nyulas-mező, amely arról almodozott két hét óta, hogy repülőversenyt lát, könnyeket fog ontani Lipscher után.

UJDONSÁGOK.

Hamisak a „hölgyek“!

*

Most ez egyszer alaposan és megdöntetlenül adhatjuk vissza a kölesönt a „Borszem Jankó“ közismert Jucijának, aki tudvaleg minden fölszólalását ezzel fejezte be: „Hamisak jaz férfjak!“ Dehogy is a férfjak! A hölgyek, sőt Hölgyek! Azok aztán igazán hamisak! oly annyira terjed a hamisságuk, hogy már nyomezzák is őket. Eddig ugyan eredménytelenül, azonban — — — ami késik nem mulik.

Ki hitte volna, hogy a karsu, szép, illatos hölgyek oly hosszú népszerűség és kedveltség után kénytelenek lesznek e jogos vádat tűrni? Ki hitte volna, hogy mielőtt használatba vennék a „Hölgyeket“, előbb apróra meg kell vizsgálni őket, hogy nem hamisak-e? Különösen áll ez a kávéházi, vendéglői és különböző mulatókban megszerezhetőkre.

A legnagyobb baj abban rejlik, hogy a hamisítványokat alig lehet megkülönböztetni a valódiaktól. Épen úgy csomagolják, ép oly bronzszínű felirattal van ellátva s nagyon éles szem kell hozzá, hogy a valamivel halaványabb nyomást ki lehessen venni. Töltése is puhább, de ez nem ismerető jel, mert a dohánygyárakból sem mindig egyformán kerülnek ki a cigaretták. — Még legbiztosabb árulója, hogy a dohány a „törvényes“ hölgyekénél vastagabb vágásu s hamar porlik.

Az egész Alföld el van már árasztva ilyen hamis hölgyekkel, hanem nyomára nem lehet jutni, hogy hol készülnek. Széltében-hosszában kutatnak, szaglászhatnak az előállítók után; — hasztalan. S a jó közönség, melyet amugy is megsarcognak ahol csak lehet, most már a hölgyekben sem bizhatik meg, mert azok is — hamisak.

— A debreceni patronázs-egyesület alapszabályait a belügyminiszter, mint a hivatalos lap mai száma jelenti, látta. Az alapszabályok jóváhagyatván, most már mindenképen akadálytalanul folytathatja nemes munkáját ez a fiatal egyesület, mely eddigi működésével is oly sok könyvet törölt le s oly sok gyermek sorsát vette kezeibe.

— Elbocsátás. A honvédelmi miniszter *Kerekes István* debreceni 3. honvéd gyalogezredbeli tartalékos hadnagyot saját kérelmére a hadsereg kötelékéből elbocsátotta.

— *Hahnel Aranka* — asszony. Végtelenül kedves hírt hozott szerkesztőségünkbe ma a posta. Egy régi, meleg barátságból, a legszebb és legnemesebb barátságok egyikéből házasságot fontak odafenn. *Hahnel Arankát*, a debreceni szintársulatnak legnagyobb talentuma, mindenki előtt rokonszenves volt tagját e hó 2-án feleségül vette Budapesten fenyéri *Zádor Ervin dr.*, *Zádor Lajos* bankigazgató fia. — A hír bizonyára örömet fog kelteni mindenütt Debrecenben.

— Debreceni tanárok az érettségiről. A középiskolai tanáregyesület vasárnap Nagyváradon közgyűlést tartott, amelyen tárgysorozatba volt tűzve az érettségi eltörlése is. A tanárok nagy többsége az eltörlés mellett foglalt állást. A tárgyalás alkalmával két debreceni tanár is nyilvánította véleményét. *Dóczi Imre* középiskolai felügyelő az érettségi fenntartása mellett érvelt. Az érettségi komolyságát — ugymond — meg kell ővni, legalább addig, amíg az eltörlés bizonyossá nem válik. *Dr. Kardos Albert* határozottan az érettségi fenntartása mellett volt. Az érettségi eltörléséről egyébként több nagyobb tanférfi nyilatkozott már pro et contra. Míg a kérdés egészen megéri, sok maturan fog izzadni a bizottság előtt.

— A szegény ember hallgasson! Erzsébet főhercegnő, boldogult *Rudolf* trónörökös leánya férjének, *Windischgraetz Ottó* hercegnek volt egy *Kvaltina János* nevű lovásza. Tíz esztendeig szolgálta *Kvaltina* hűségesen a herceget. Nem is volt ellene panasz soha.

Mikor a herceg fölöszlatta a vadásztállóját, fölmondott a lovásznak, aki azután el is ment. Egyhamar azonban nem kapott állást és ezért a herceghez fordult.

— Hercegséged — mondotta — megígérte nekem, hogy mindaddig kiadja a fizetésemet, míg állást nem kapok. Azt is megígérte különben hercegséged, hogy szerezz nekem helyet. Még most sincs állásom, esedezem tehát, váltsa be ígérteit.

Ottó herceg haragosan ráförmedt a lovászára:

— Hazugság, amit mond!

Kvaltina azt gondolta nyilván, hogy ő nem hazudk és ezért becsületsértésért beparaszolta a bécsi bíróságnál a herceget.

A bíróság előtt személyesen is megjelent a herceg és emondotta, hogy nem tartozik semmivel a lovásznak.

— Még többet adtam neki — füzte hozzá — mint amennyi jár neki és ezért a „hazugság“ szót fólháborodásomban és jogosan használtam.

A bíróság igazat adott a hercegnek; felmentette a vád alól.

Kvaltina fölebbezett.

— **Balsomó Boskó József** a híres hasbeszélő ma este fél kilenc órakor az Arany Bika szállóban nagy estélyt rendez. Fellép Esmeraldo Ida Clairvoyante a híres gondolatművész és Carmen Esmeralda, a médiuma. Igen érdekes és változatos műsort ad az igazgatóság csekély 1 korona belépti díjért.

— **Élt száztizenhárom évet.** Ujvidéken tegnap meghalt **Stoppel Mátyásné** özvegyasszony 113 éves korában. A agg matronát, kinek senkije sincsen, már 40 év óta Ujvidék városa tartotta el. Mindvégig megtartotta frissességét és csak három heti előzetes betegség után halt meg.

— **Uj ügyvéd.** dr. **Rásó Sándor**, a debreceni kir. járásbíró volt albirája, a napokban tette le az ügyvédi vizsgát a budapesti ügyvéd-vizsgáló bizottság előtt. Irodáját Debrecenben fogja megnyitni.

— **Halálozás.** Érzékeny csapás érte **Horváth Istvánt**, a Bika kávéház népszerű főpincéret. Szeretett apósa, **Horváth György**, a legnemesebb lelkű emberek egyike, f. hó 1-én hosszabb betegeskedés után elhunyt. Temetése nagy részvét mellett vasárnap délután folyt le a Simonffy-utca 19. sz. gyász háztól. Azoknak a rokonoknak, jó barátoknak, kartársaknak és ismerősöknek, kik a megboldogult öreg ur végtisztességtételén megjelentek s a gyásztól sujtottaknak fájdalmát enyhíteni igyekeztek, ez uton mond meleg s hálás köszönetet a gyászoló Horváth-család.

— **Hasbeszélő Debrecenben.** **Boskó József** jó hírű illusionista és hasbeszélő művész ma szerdán 6-án előkelő estélyt rendez az Angol királynő szálloda nyári kerthelyiségében. Közreműködnek Esmeralda k. a. nővérek. Lomnambula nő és médiuma válogatott, érdekes műsor. Kezdeté pont 9 óra or. Belépődíj 1 korona.

— **Öngyilkosság az Epreskertben.** Fájdalmas halálnemet választott ki magának **Artner Elemér** városi napidíjas. Ma délelőtt kiment a város határában levő Epreskertbe s ott bicskájával felmetszette balkezén az ereket. Nagy vértócsában, eszméletét veszítve találták meg az arrayarók a szerencsétlent s nyomban telefonáltak a mentőknek, akik beszállították a közkórházba. Artner élet-halál közt lebeg. Kihallgatásakor mit sem árult el öngyilkosságának okáról, de hozzátartozói sejtik, hogy az életuntság vitte rá a huszonhétéves fiatal embert tettének elkövetésére. Artner pontos hivatalnok volt a városnak, akivel felebbvalói meg voltak elégedve.

— **Dzsiu-dzsiu tanfolyam Debrecenben.** **Sumakoff**, a dzsiu-dzsiu nagymestere Debrecenben birkozó iskolát nyit. Tanítványok jelentkezhetnek dr. **Radó Rezső** iparkamarai titkárnál. Sumakoff mester megállapodott a debreceni tornaegylettel, hogy a tagok számára külön iskolát tart. Eddig is igen sokan jelentkeztek a dzsiu-dzsiu nagymesterénél. Előre láthatóan igen sok tanulója lesz a birkozó iskolának.

— **Ötéves ügyvédi praxis.** — Az igazságügyminiszter leiratott intézett a vidéki ügyvédi kamarákhoz — így a debrecenihez is — melyben a többek között kifejti azt is, hogy az ügyvédjelölti praxis terén jelentős reformokat szándékozik életbeléptetni. — Eddig ugyanis az ügyvédjelölteknek három évi praxist kellett felmutatni, a tervezett reform szerint pedig az ügyvédi képesítés után még újra két évig kell gyakorlatot szerezni s csak azután önállósíthatják magukat az ügyvédek.

— **Szülők figyelmébe.** Az iskolai beiratkozások idejében oly tömegesen szoktak jelentkezni anyakönyvi kivonatért, hogy a nagy tolodás miatt napokig kell várni egy-egy kivonatra. Saját érdekükben felkérem azért a t. szülőket, hogy a szükséges kivonatért már most jelentkezzenek. **Oláh Imre**, anyakönyvvezető.

— **Az üzletvezetőségi bélyegbotrány.** A harmincezer koronás bélyegszikasztás ügyében fáradszónul nyomoz a rendőrség. Ujabb és ujabb nyugták kerülnek napvilágra, melyekre tisztított bélyegek vannak ráragasztva. A vallomások eddig több tőzsdésre kompromittáltak, akik ellen az eljárást megindították. Így aztán hamarosan ki fog derülni, hogy kik voltak a szikasztással gyanúsított Mándoki Ferenc bűntársai. Egymagában ugyanis nem folytathatta ezeket a bűnös manipulációkat. Összekötésben kellett lennie legalább egy trafikossal, aki a hamis bélyegeket forgalomba hozza. Minden jel arra mutat, hogy a bűntársat nem a vidéken, hanem itt Debrecenben kell keresni.

A vasuti szabadjegy-panama ügyében is folyik tovább a vizsgálat. A kiszivárgó hírek szerint egy súlyosan kompromittáló adat került a vizsgálatot vezető bizottság kezébe, amely erősen szól a felfüggesztett tisztviselő bűnössége mellett.

— **Mikor indul a villamos?** A helyi vasut részvénytársaság a villamos munkálatokat fokozatosan fogja elvégeztetni. Legelőször a vasuti állomás és a nagyerdő közötti részt építi ki, azután a Kossuth- s a Hatvan-utcai részeket. Legkésőbb kerül kiépítés alá a Csapó- és a Homokkert-utcai két új vonal. — A munkálatokkal kissé elkésett a társaság, mert amint halljuk, a nagyerdei vonatot is csak a tél közepe helyezik üzembe.

— **Végzetes játék.** A vargakerti vasutas gyermekek azzal mulattak tegnap este-felé, hogy a vasuti töltésen elhelyezett tartalék kocsirol lefelé ugráltak, a puha homokba. Az egyik 12 éves vasutas gyermek **Bosznai Kálmán** véletlenül a sinekre ugrott, s oly szerencsétlenül ütötte oda fejét a sinbe, hogy eszméletét elvesztette. Súlyos sérülésével a mentők a közkórházba szállították.

— **Hová lett a száz korona?** **Kis Gáborné** hajduböszörményi lakos feljelentést tett a csendőrségnél, hogy távollétében valaki feltörte szobáját s a szekrényben levő száz korona készpénzt elemelte. A csendőrség nyomozza a tolvajt.

— **A nap halottai.** Az állami anyakönyvi hivatalnál a tegnapi nap folyamán a következő haláleseteket jelentették be: **Sipos József** r. kath. 15 hónapos, özv. **Arva Andrásné** ref. 72 éves, **Róth Eszter** ref. 8 éves, **Losonczy János** ref. 1 éves, **Szilágyi Ferenc** ref. 55 éves.

— **A budapesti tőzsde esti zárata.** A budapesti tőzsde esti zárlatáról budapesti tudósítónk jelentése a következő: Buzakinálat mérsékelt, vételkedv csekély. Lanyha irányzat mellett 6000 ezer méter-mázsa került forgalomba 5-10 fillérral olcsóbb áron. Egyéb gabonaneműek nyugodok Idő: borus. A gabonaárak következők: Buza októberre 0.—, áprilisra 9'34. Rozs októberre 6'92. Zab októberre 7'24. Tengeri júliusra 5'43, augusztusra 0 —, új tengeri májusra 5'51. Rápece augusztusra 12'04.

A kiváló bór- és lithiumos gyógyforrás

SALVATOR

vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, aszkariatbetegségnél, vörhenynél és hurutos bántalmaknál kitűnő hatása.

Természetes vasmentes savanyúvíz.

Kapható árányviszkeskedésekben és gyógyszerárakban.

SCHULTES ÁGOST Salnye-Lipóci Saluator-forrás-állalat, Budapest, Rudolfsrakp. 8.

TÁVIRATOK.

A függetlenségi pártok egyesítése.

Budapest, július 5. A függetlenségi pártok egyesítésének eszméje ismét kísért. Különösen a két Károlyi gróf dolgozik nagyban az egyesítés körül, akik a pártok tagjait holnap estére társas vacsorára hívták egybe. Általános mozgalmat akarnak megindítani a pártok egyesítése céljából.

A delegációk ülései.

Budapest, július 5. Khuen miniszterelnök tervei szerint a delegációk ősszel megkezdik üléseiket. A delegációk egyszerre fogják letárgyalni az 1911-re szóló közös költségvetéseket. A delegációk ezuttal Bécsben fognak ülésezni.

A válaszfelirat tárgyalása.

Budapest, július 5. A felirati bizottság ma elfogadta teljes szövegében a királyhoz intézendő feliratot. Ha az összes pártok beleegyeznek, a Ház a feliratot pénteken fogja tárgyalni. Ha azonban a függetlenségi pártok elleneznék a rövid terminust, úgy hétfőn kerül a felirat tárgyalás alá. A Kossuth-párt csütörtök esti értekezletén tárgyalja a feliratot. A függetlenségi párt bizottságot küldött ki a felirat megszerkesztésére, melynek tagjai gróf Batthyány T., Holló L. és Földes Béla. A párt nem fog a trónbeszédre pontonként felelni, hanem kéri fogja az általános, egyenlő, titkos választói jog törvénybe iktatását s a gazdasági függetlenséget, nevezetesen az önálló bank s az önálló vámterület behozatalát.

Hieronymi otthagyja Iglót.

Budapest, július 5. Hieronimi Károly kereskedelmi miniszter ma nyilatkozott, hogy az iglói mandátumról lemond s a pozsonyit tartja meg. A nemzeti munkapárt Verner Gyula jelöltségét támogatja Iglón.

Uj törvényjavaslat s törvényrevizió.

Budapest, július 5. A kormány benyújtotta a népszámlálásról szóló törvényjavaslatot. A közgazdasági bizottság csütörtökön délutáni ülés-

sén fogja tárgyalni. Beavatott forrásból eredő hírek szerint a kormány revízió alá fogja venni az összeférhetetlenségről szóló törvényt.

Feloszlik az Aeroklub.

Budapest, július 5. Az Aeroklub feloszlóban van. A feloszlás legnagyobb oka az, hogy a klub nem tudja a kívánt fizetéseket eszközölni. A főváros még mindig nem utalta ki a klubnak a repülő versenyekre megszavazott 250 ezer koronát. A klub elnöke gróf Károlyi Mihály lemondott.

Vasuti katasztrófa Amerikában.

Newyork, július 5. Cleveland és Dayton között összeütközött egy express és egy tehervonat. Az óriási ütközés következtében az expressvont teljesen tönkrement, a tehervonat pedig meggyuladt a lángokban áll. Eddig 30 halottat húztak ki a romok alól. Az összes utasok és a személyzet megsebesültek. A sebesültek borzalmas kinokat szenvednek, mert az ütközés helye teljesen lakatlan. Még hetven halott és számos sebesült van a romok alatt.

Öngyilkos festőművész.

Budapest, július 5. Papp Henrik festőművész, aki ma reggel eltűnt lakásáról, délelőtt a Dunába ugrott. Holttestét a csepeli parton fogták ki. A 46 éves művész, ki szép karriernek nézett elébe nagyfokú idegessége miatt követte el tettét.

Felozlatták a Reichsrathot.

Bécs, július 5. A Reichsrathot ma este császári rendelettel felozlatták. Az új választások az ősz kezdetén lesznek.

A „DEBRECZEN“

szerkesztősége és kiadóhivatala

Degenfeld-tér 2. sz.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Kinevezés. A debreceni törvényszék elnöke Juhász József napidijas szolgát a debreceni törvényszékhez III. o. hivatalszolgárává nevezte ki.

REGÉNY

A régi jó világból.

(Folytatás)

— Én? Mit csinálnék én vele?
— Tedd a magadé helyébe, nekem meg cserében a tiédet add.
— Majd bizony! Kell is maga nekem!
— Mondsza csak még egyszer! — mondá a legény és szép piros orcái észrevehetőleg halványabbakká lettek.

De a leány nem ismételte szavait, hanem csak vállával vonogatott egyet, amelyből a legény azt is értette, hogy nem mondja még egyszer, meg azt is, hogy elég, ha egyszer mondta.

— Látod, te hamis! Jól tudom, hogy szeretsz, csak hogy kedved telik a kötekedésben, — mondá a legény vidámban.

— Bizony lehet is olyan embert igazán szeretni, aki még egy kis vásárfiát sem vesz.

— Hogy tudod, hogy nem vettem? Első pénzemet is arra költöttem — viszonzá a legény, szüre ujjából egy nagy papíresomagot kihuzva.

— No találd ki, hogy mi van abban?

— Bizonyosan valami cupros kendő!

— Ejnye aki csillagos angyala van!

Első szóra kitalálta! — mondá a legény hangos kacajjal.

— Ha kitaláltam, hát tartsa meg magának! — felelé a leány durcásan.

— És miért?

— Hát még azt se tudja? Ugyan szépen megjárnám, ha édes apám meglátná és kerdéné, hogy kitől kaptam.

— Hát azt mondod, úgy vetted!

— Ez hazugság volna, az pedig ezért a vásárárt sem mondok.

— Nos hát megmondod, hogy én vettem! mondá neki hevülve a legény.

— Dejszen akkor utószor látnók mi egymást! De most látom én csak, hogy a mernyei molnár mégis különb legény ám magánál.

— Ugyan ugy-e? — mondá a legény folgerjedéssel.

— A biz a! Az tudja csak az igazit kitalálni! Látja, ezt vette! — folytató a leány, viganója zsebéből egy füzér kaláris-gyöngyöt előhuzva.

— Ez aztán a vásárfia! Hat sor kaláris-gyöngy! mind olyan szemem-szedett szép fehér, mintha csak mondva csinálták volna! — folytató a leány, jobbra-balra forgatva a kalárisokat a legény szemei körül.

(Folyt. köv.)

OLGSO IRÓGÉPEK I

Minden rendszerűek, kitűnő állapotban, jóállással adatnak el.

„MERCUR“

összes rendszerű írógépek műszaki vállalat ögnél. Speciális javító műhely!

ADLER

elsőrangú gyártmány, teljesen látható írású és legnagyobb átütő képességű

IRÓGÉP

kizárólagos képviselő: Debreczen és Hajdumegyére.

Kellékek

valamennyi rendszerű író- és sokszorosító gépekhez!

COPYING OFFYCE! gépiró, másoló és sokszorosító iroda. Telefon 5-40.

Debreczen Arany János-u. 2.

Bejárat a II-ik kapun.

MOLL-FELE SEIDLITZ-POROK

Csak akkor valódiak ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és altest-bántalmak, gyomorfűv, rögzített székrekedés, májban-talom, vértululás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles házi szernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ara egy lepecsételt doboznak 2 korona. Hamisítások törvényileg fenytettek.

MOLL-FELE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi,

ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel és a Moll-féle sós borszész nevezetesen, mint fájdalomcsillapító bedörzsölés szer kőszvény, csusz és a meghülés egyéb következményeinél legismertesebb népszerű.

Egy ónoszt eredeti üveg ára 2 korona.

Moll-féle gyermek-szappan.

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és női szappan, a bőr gyökeres gondozására és ápolására úgy gyermekek, mint felnőttek számára.

Egy darab ára 40 fill. Öt darabé 1 kor. 80 fill. Minden darab gyermek szappan Moll A.-féle védjeggyel van ellátva.

Fő-szétküldés:

MOLL A. gyógyszerész,

os. és kir. udv. száll. által Bécs, I. Tuchlauben 9 Vidéki megrendelések naponta posta-utánvét mellett teljesítenek. A raktárakban tesék határozottan Moll A. aláírásával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni.

Erzsébet-Sósfürdő

BUDAPEST-KELENFÖLD.

Telefon 40-84.

Villamos közlekedés.

A modern kor igényeinek megfelelőleg berendezve: gőzfűtés, villamos világítás. Pontos és szolid kiszolgálás. — **Gyógyjavallatok:** Általános gyengeség, idegzsabák, izom- és izületi csusz. kőszvény, **székrekedés**, aranyér, alhasi vérbőség, máj- és epeutak megbetegedése, főleg **női bajoknál**, minők: tisztulási rendellenességek, hüvely- és méhny. ut. idült méhlob, huyutak megbetegedéseinél, medencebeli lobok után visszamaradt izzadányok sterilításánál. Ivókúra és forró légfürdők, vibrációs massage, stb. T. c. vendégeiket kívánatra saját fogatínk várják a vonatnál. Állandó orvosi felügyelet. A gyógyhelyre vonatkozó bővebb felvilágosítással szolgál a **fürdőigazgatóság**, amely egyszersmind a **Budai Királyi Keserűvíz** az eismert legjobb hashajtóvíz szállítását is eszközli.

Sensatiós találmány 1909

„Jupiter öngyújtó fémgyertya szirtalan petróleumtöltéssel. Használatban 10-szer olcsóbb, mint az egész közönséges Milly-és Starius gyertya, mert az egyszeri töltés 5-6 fillérbe kerül és 18-20 órán át mesésen világít, a világításnál lehet hol nagyobb és kisebb fényre igazítani és ezért mint éjjeli lámpa igen célszerű. „Jupiter“ meggyújtása nélkül csak egy nyomást kell a gyertyán levő gombon tenni és már is ég! Tíz évi jótállás minden lámpáért és igen ajánlatos minden családnál, szalodánál, templomnál stb. Ára K 6.-, 3 drb. K 16.-, 6 drb. K 30.-, 12 drb. K 57.- éjjeli világító temp-sítóval. Utánvétel 1 koronával több, ügynökök, viszont eladók kerestetnek.

Öst.-Ung. Union Unternehmung für pat. Erfindungen.
27 Wien, V., Wiedner Hauptstrasse 10 4

8 hold
ondódi föld
a varga-utcai dűllőben
eladó.

Felvilágosítást ad:
Dr. Tervey Tamás
ügyvéd, Piac-utca 73. sz.

Killer Ede
csi és kir. udvari szállító, butorgyáros
Debrecen, Piac-u. 68. sz. a.

Nagy butortelepén mindennemű
modern

fa-és kárpitozott butorok
legnagyobb választékban jutá-
nyos áron kaphatók

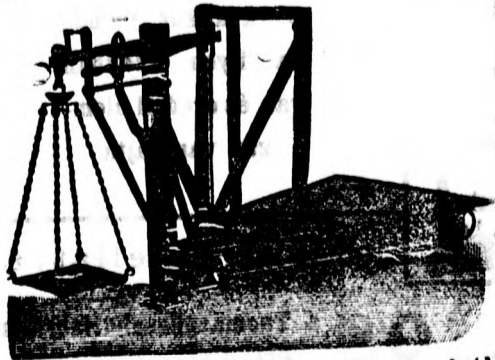
HIRDETÉSEK

fölvételnek a kiadóhivatalban, gr.
Dégenfeld-tér 2. szám alatt.

Schember C. és Fiai

os. és kir. udvari hidmérleg- és gépgyár
Budapest, VI., Váci-körút 59.

Ajánlja legjobb minőségű
egyensúly-, tizedes-, tolosúly stb.
rendszerű és mindenféle
gazdasági mérlegeit.

Kimerítő árjegyzékkel készséggel szolgál

**MÉGLEPŐ SZINTE CSODÁLA-
TOS GYÓGYEREDMÉNYEKA**

**APTAMÁSI
LITHIUM-GYÓGYVIZ-**

*zel gyomor, vese, hólyag és
bélbántalmaknál oala-
mint asthma, bronchiale,
köszvény és húgysavas
diathesis eseteiben.*

Debreczenben kapható
KONTSEK GÉZA
fűszer- és csemege kereskedésében
5 DEBRECZEN, Kossuth-utca.

Homoki fajborok!

Szent-Anna pusztai szőlőtelepünkön
termelt, tisztán kezelt, üvegezett

asztali és pecsényeborok
kaphatók.

Szabó Lajos Fiai cég
üzlethelyiségében, RÓZSA-UTCA.

- 1 liter Asztali vörös 60 fill.,
- 1 liter Asztali fehér 70 fill.,
- 1 liter Kövi Dinka 70 fill.,
- 1 liter Ezerjő ... 80 fill.,
- 1 liter Risling ... 90 fill.

Minden literes palackért 16 fill. letét fizetendő.
Megfelelő áronedmény 6-7 hektos hordó
vételnél.

Akinek

rheomája, ischiassa, köszvénye,
idegbaja van, annak szívesen adok
ingyen felvilágosítást arról, hogy
hogyan szabadultam meg ezen
bántalmaktól.

BAYER KÁROLY.

Illertissen (Bayer.)

Ajánlom a legjobb kivitelben
és legolcsóbb áron

Összes gal- vanikus elemeket	Osongókat a legjobb minőségben	Telefonok mindenfélé kapolásra
Vilámhárító- anyag	Orvosi ké- szfélék, merőszk.	Motorok, Dynamó gé- pek
Zseblámpák pittasatvilá- gításra		Mindenféle anyag, fel- szereleshez

Kerjen árjegyzéket.

FÖLDVARI L.

debreczeni első elektroteknikai gyár
és villamoszerelési vállalat

Piac-utca. (Ideiglenes barak.)
Telefon 168. Telefon 168.

Valódi brünni szövetek

az 1910. évi tavaszi és nyári idényre.

Egy szelvény 3-10 m. hosszú	1 szelvény 7 korona
elegendő teljes férfitruhához	1 szelvény 10 korona
(kabát, nadrág és mellény)	1 szelvény 12 korona
ára csak	1 szelvény 15 korona
	1 szelvény 17 korona
	1 szelvény 18 korona
	1 szelvény 20 korona

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20 koronáért
éppugy felöltő-szöveteket, turista-lodent, selyem-
kamgarnt gyári áron küld a mindenütt ismert,
megbízható és szolid postógyári raktár

Siegel Imhof, Brünn. 11.

Minták ingyen és bérmentve.

Nagy előnyére szolgál mindenkinek, ha szövet-
szükségletét directe a gyártáshelyén Siegel-
Imhof cégnél rendel. Oriási forgalma miatt állan-
dóan a legnagyobb választék a legújabb szöve-
tekből. Szabott, legolcsóbb árak! Bármily kis
megrendelés teljesítése szigorúan mintahű és
figyelmes.

Dr. Málnai Mihályné

felsőbb leány tan- és nevelő-intézete
Budapest, VI., Teréz-körút 39. szám I. em.

16-ik iskolai év.

- I. Nyilvános elemi leány- és fiúiskola.
 - II. Felsőbb leányiskola és továbbképző tanfolyam.
 - III. Internátus bennlakó és félig bennlakó leányok számára.
- Előjegyzések a jövő tanévre már most elfogadtnak.
Bővebb felvilágosítást nyújt és kívánatra
prospektust küld az igazgatóság.

Vendéglő áthelyezés,

Tisztelettel értesitem vendégeimet, jó
ismerősömet és a n. é. jó bort kedvelő
közönséget, hogy vendéglőmet **Kétszalmom-
utca 16. szám alól**

**Honvéd- és Kertész-u.
sarak 38. szám alá**

helyeztem át.

Amidőn megköszönöm eddig szíves
pártfogásukat, ígérem, hogy jövőben is az
lesz főtőrekvésem, hogy tisztán kezelt ita-
lokkal, jó magyaros konyhával és figyel-
mes kiszolgálással érdemes legyenek
tisztelt vendégeim szíves pártolására.

Tisztelettel

Szabó Balintné,

vendéglős a „Vig magyar”hoz.
Honvéd- és Kertész utca sarak

Serravallo

KINA-BORA VASSAL.

A bécsi 1906. évi egészségügyi kiállítá-
sán államdíjat és aranyérmét nyert.

Erősítőszert gyöngéledők, vérszegények
lábbadozók részére. Étvágygerjesztő, ideg-
erősítő, vérjavító szer. — Kiválóan jóízű.
Több, mint 6000 orvosi elismerő nyilatkozat.

J. Serravallo,

csász. és kir. udvari szállító

TRIEST-BARCOLA.

Kapható a gyógyszerárakban fél lit. ú.
2 kor. 60 fill., 1 lit. ú. 4 kor. 80 fill.

PRO HIRDETÉSEK.

10 szolg 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér; a legkisebb hirdetés 40 fillér.

Ajánlat.

Ha nincs pénze és szüksége van vászon asztalterítő, szövet- és csipke-függönyre, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi- és női felöltők, kész férfi, fiú öltönyre, vagy tükör, kép és butor csekély havi vagy heti részletre. — Városi, megyei és állami tisztviselők kedvezményben részesülnek. — Tisztelettel KAISER SALAMON. Hatvan-u. 2. Hatvan-u. 2. Telefon 685.

Legjobb órák és legszebb ékszerek jótállással nagyválaszték és szolid árban KURIÁN GYULA elősmert jóhírnévű órák és ékszerésznél Piac-u. 42. Órajavítások pontosan és jótállással készülnek.

Vakáció és fürdő idényre kézimunkák, hozzá anyagok legolcsóbban Krausz Gyulánál.

Kereslet.

Fiatal urleány irodai alkalmazást keres. Cím a kiadóban.

Ögyes leány előnyomdához kerestetik Krausz Gyula kézimunka üzletében, Kossuth-utca.

Lakás.

Két utcai szoba, konyha kiadó. Csapó-utca 88.

Eladás.

Eladó ház. A Hunyadi-utca 14. szám alatti földszintes ház építési engedéllyel eladó. Értekezhetni úgy nőtt.

Lorántffy-utca 27. számú jól jövedelmező ház eladó.

Ruhavásznak

legujabb szövészekben, — kosztümökre és ruhákra gyönyörű divatos színekben, továbbá

ZEFIR-ujdonságok

bluzokra és férfi ingekre óriási választékban kaphatók

Bosznay J. és Társa

divatruházában
DEBRECZEN, Kossuth-u. 5.

Donogán és Somossynál

DEBRECZEN,
Kistemplombazár,

~ Fürdő köpenyek. ~
Női- és férfi uszóruhák.
Tricó és Piqué paplanok.
~ Dörzs törülközők. ~

Oriási választék!!**Csépléshez**

ajánlok: gépolajozókat, tömitéseket

I-ső rendű gepszijat,
tizedes mérlegeket,

általában minden gépészeti cikket

Sesztina Lajos,

vaskereskedése, Piac-utca 23.

Figyelem!!

Ritka alkalmi házvétel!

A guti tüzfáraktár mögött levő

BOJER-TELEPEN

10 évi törlesztésre,
tehát kevés pénzzel

olcsó lakóházak

o kaphatók. o

Bővebb felvilágosítást nyújt minden délután 2 órától egész estig a Bojer telepen, a tulajdonos.

9221—9432—9974—1910.

Árverési hirdetés.

Debreczen sz. kir. város tulajdonát képező, a régi téglavető melletti 52 és fél hold föld, az 1910. évi október hó 15-től az 1913. évi október 15-ig terjedő három évre a f. évi július hó 20-ik napján délelőtt 10 órakor a városháza nagytermében tartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek bérbe fog adatni.

Kikiáltási ár: 2495 korona.

Az árverelni szándékozók kötelesek a kikiáltási ár 10 százalékát az árverelő bizottságnak bánatpénzül letenni.

Az árverési feltételek a városi számvevői hivatalnál a hivatalos órák alatt 8—1 óráig megtekinthetők.

Debreczen, 1910. évi június hó 30.

A városi tanács.

Őszi trágyázás!

Valódi

Óvakodjunk a hamisításoktól!

védjegyű

THOMASSALAK

a legjobb és legolcsóbb foszforsavas műtrágya!

Osak akkor valódi,
ha ilyen zsákban
van és eredeti ólom-
zár van rajta :

Osak akkor valódi,
ha ilyen zsákban
van és eredeti ólom-
zár van rajta :

Minden zsák tartalom

jelzéssel van ellátva.

KALMÁR VILMOS

a Thomasphosphatfabriken,
Berlin vezérképviselője

BUDAPEST, VI., Andrássy-ut 49.